

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSA Anna Kozłowska (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa H. B.

przeciwko Z. L.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 października 2010 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 17 czerwca 2010 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 17 czerwca 2010 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powódki od wyroku tego Sądu z dnia 28 października 2009 r. wskazując w uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia, że wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku został złożony przez pełnomocnika, który nie wykazał swego umocowania do tej czynności, co skutkowało zwrotem tego wniosku. Warunkiem zaś dopuszczalności złożenia skargi kasacyjnej jest uprzednie skuteczne złożenie wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Skarga kasacyjna złożona bez zachowania tego trybu podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Zażalenie na to postanowienie złożyła powódka domagając się jego uchylenia. Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 398⁵ k.p.c. i powołała się na faktycznie dokonane do rąk jej pełnomocnika doręczenie uzasadnienia wyroku zaskarżonego skargą kasacyjną. Nadto wywiodła, że wniosek o uzasadnienie wyroku został złożony przez adwokata działającego z substytucji jej pełnomocnika, a tylko przez przeoczenie dokument obejmujący to umocowanie nie został dołączony do wniosku, Sąd zaś uchybił obowiązkowi wezwania do usunięcia tego braku formalnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

Z akt sprawy wynika, że powódka tak w postępowaniu przed Sądem I instancji jak i przed Sądem II instancji reprezentowana była przez adwokata M. L. Uprzednio reprezentującą powódkę adwokat M. L.-C. jeszcze w postępowaniu przed Sądem Okręgowym złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu powódce pełnomocnictwa, wobec złożenia w sprawie zeznań w charakterze świadka.

Wyrok Sądu Apelacyjnego wydany na skutek apelacji pozwanego był dla powódki niekorzystny. Wniosek o sporządzenie jego uzasadnienia i doręczenie złożyła w imieniu powódki, jako jej pełnomocnik, adwokat M. L.-C. Wyrok z uzasadnieniem został doręczony przez Sąd na adres adwokata M. L. On też, z zachowaniem dwumiesięcznego terminu liczonego od doręczenia wyroku z uzasadnieniem, wywiódł od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną.

Zważywszy, że składając wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego adwokat M. L.-C. nie legitymowała się pełnomocnictwem powódki, zarządzeniem z dnia 20 maja 2010 r. wezwano ją do usunięcia braku formalnego tego wniosku, przez złożenie umocowania do dokonania tej czynności, w terminie tygodniowym, pod rygorem zwrotu wniosku. Wezwanie zostało doręczone w dniu 28 maja 2010 r., zaś pełnomocnictwo pochodzące od powódki do dokonania tej czynności, adwokat M. L.-C. złożyła z w dniu 7 czerwca 2010 r., zatem z uchybieniem określonego terminu. Uchybienie terminowi spowodowało zwrot wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego i w konsekwencji – wydanie zaskarżonego postanowienia.

Przedstawiona sekwencja zdarzeń nie pozwala przyjąć, że Sąd zaniechał wezwania do usunięcia braków formalnych wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego. Pełnomocnik przy pierwszej czynności procesowej ma obowiązek udokumentować swoje umocowanie (art. 89 §1 k.p.c.).

Składająca wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego adwokat M. L.-C. obowiązкови temu uchybiła, uchybiła również zakreślونemu jej przez Sąd terminowi do usunięcia wskazanego braku wniosku. Podkreślić nadto należy, że Sąd w wezwaniu do wykazania umocowania nie określił oczekiwanej przez siebie podstawy tego umocowania. Jeżeli więc skarżąca twierdzi, że adwokat M. L.-C. legitymowała się pełnomocnictwem substytucyjnym pochodzącym od adwokata M. L., winna była takiej treści dokument złożyć.

Zwrot wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku podlegającego zaskarżeniu skargą kasacyjną powoduje, że skarga została wniesiona bez takiego wniosku. Zaskarżenie skargą kasacyjną wyroku wymaga wyczerpania przez stronę przewidzianego w kodeksie postępowania cywilnego dwuetapowego trybu. Obligatoryjnym elementem tego trybu jest etap pierwszy wyczerpujący się skutecznym złożeniem przez stronę wniosku o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem (art. 398⁵ § 1 k.p.c., art. 387 § 3 k.p.c.). Pomyłkowe, bo bez inicjatywy uprawnionej strony, doręczenie przez Sąd stronie uzasadnienia wyroku nie otwiera etapu drugiego tego postępowania, to jest nie uprawnia do wniesienia w przewidzianym w k.p.c. terminie, liczonym od tak dokonanego doręczenia, skargi kasacyjnej. W takiej sytuacji należy bowiem przyjąć, że termin do wniesienia skargi w ogóle nie rozpoczął biegu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1998 r. IIICKU 106/97, z dnia 29 września 2006 r. I CSK 304/06, z dnia 19 maja 2010 r. I CZ 24/10 nie publ.). Biorąc pod uwagę, że taka sytuacja miała miejsce w sprawie niniejszej, postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej powódki nie mogło być uznane za nieprawidłowe.

Z tych też przyczyn na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. orzeczono jak w sentencji.